

MAGYAR KÖZÉLET

Országos csapás ellen — áldozatkészség!

A Kormányzó Úr rövid, de megrázó felhívásban mutatott rá arra az országos nyomorúságra, melyet az ideai árvízek az ország egyes részein az idén is okoztak. A múlt év nyomorúsága nem volt elég. Még élénken sajog át a keserű emlék a múlt évéül. Még fel se szikkadt az árval ellepott föld, még fel se társzkodtak romjaikból az elsodort házak, még ki se rázta magából a szegény károsult magyar az ijedelmet lelkéből. — s már is újból megzajlottak a folyók, kiléptek cikk-cakkos medrükből és elárasztották vizel, iszappal az amúgyis teleltott földeket.

Az árvíz-okozta nyomorúság egy ország területén sokkal érzékenyebben érezttet hatását, ha más nyomorúságokkal is tetőződik az általános baj. Nincs ma Európában ország, amelynek ilyen vagy olyan bajjal ne kelljen küzödni.

Megnagyobbott országunkban ez a két, egymásután jelentkezett csapás rendkívüli mértékben igénybeveszi az emberek áldozatkészségét. S mindamellett, hogy terhei egyénileg is mindenkinek megszorodtak, mégsem szabad az áldozatkészség lángjúnak kialudnia az emberek lelkében. A kis Magyarország a tavalyi árvízveszedelem nyomorúságának enyhítésére — ha jól emlékezünk — mintegy négy-millió pengőt helyezett a játékonyásg oltárára. Ez nagy pénz, de csak részben enyhítette az országos nyomorúságot. Az állam, mely a polgárok adófillereiből él, egymaga képtelen nyújtani a kívánt segítséget. Ezen a vonalon a társadalom jóindulata támogatására van utalva.

Az állam polgárainak tehát, vagyis a társadalomnak ismernie kell e téren a maga komoly kötelességét. S ebben a tekintetben nem is annyira a magánemberek, mint a közületek és testületek áldozatkészségére van szükség. A pénzintézetek például, bár ma nekik se fenékig tejföl az élet, fizessenek kevesebb osztalékok, adjanak kevesebb jutalékok, s az így megtakarított fölösleget adják az árvíz-sújtotta or-

szágrészt nyomorbajuttott lakosságának a felsegítésére! Nemzeti csapás-számba menő ilyen veszedelmek idején mutassa meg egy nemzet társadalma az öszsztartozás erejét, az öszszelatozást, az áldozatkészségről gyönyörű, megható, sőt megrázó szavakat lehet írni, a szenvedésről és nyomorról szép, színes leírásokat lehet megjelentetni, — csak hogy ezzel nem segítünk egyetlen árvíz-károsultat se. *Az áldozatkészség titka nem a szó, hanem a tett, nem az emlékedés, hanem a cselekedet.*

Országos nyomorúságon segíteni, a segítős módjáról gondolkozni, az áldozatkészség szunnyadó energiáit lendíthele hozni — ez nagyon is fontos közéleti kérdés, miről azért kell minél többit írni és beszélni, hogy az adakozó szellemet állandó éberlétben tartás. S amikor mi, itt ezen a hasábon látszólag hosszashban foglalkozunk ezzel a kérdéssel, nemcsak azért tesszük, hogy mi is kiemeljük a segítségnyújtás színté nemzettemtő fontosságát, hanem azért is, hogy magát a Magyar Népet olvasóközönségét is, öregjeit, fiatalját, felhívjuk arra a nemzeti kötelességre, amma az árvíz-károsult magyar testvérek megsegítésére! *Az adakozás szempontjából nem az adomány nagysága a fontos, hanem az adomány maga. Fillerekből már hatalmas templomokat, nagyzerű intézményeket emelt a meg nem lankadó áldozatkészség. S Erdélynek, melyet az anyaországhoz való visszatérés boldog érzései melengtetnek, a maga mostani szegénységében is meg kell mutatnia szívének áldozatkészségét.*

A Magyar Népet, kiadóhivatala útján készülő fogad olvasóközönségétől bármínő csekély pénzösszeget mint az árvíz-veszedelem országos csapásának enyhítésére. Gondoljunk az iszappal megrakott földekre, az elsodort házakra, az átszakított gátakra, védekezésben verejtékező férfiakra, a sőr asszonyokra és gyermekekre! Ez az árvíz szörnyű kép-

Pellengér

Reményvesztettség & kétségbeesés érzésével olvasuk a szociális eseményekről szóló hírt, amelyben tíz magzatelhajtás büntetének felderítését jelentette a sepi-szentgyörgyi ügyészségnek. A magzatelhajtásokat háromszék megye egyik legősibb székely falujában, Barátoson követték el. Ezeknek a megvesztett anyáknak és pénzösztör hábaasszonyoknak a lelkületén úgy sem tudunk segíteni, az elvetemültség olyan fokán vannak, akik amikor már minden intő szó hiábavaló. Lelkiismeretük szavával nem törődnek és semmi közösséget sem éreznek nemzetünk jövőjével. Tudjuk, hogy elszigetelt eset csak ez és nem általános, a székely nép életrealitásával, egészségével és munkaszeretével, talán leginkább hozzájárult ahhoz, hogy az egész világ felgyelt a magyarság ellen elkövetett igazságtalanságokra. A

székely-magyar anya nem lehet gyermekgyilkos. De az egészséges testen felely támasztást, azt ki kell onni, vagyóni! Ki kell taszítani nemzeti közösségünkbeli azokat, akik szegény hoznak magyar népünkre. Törvényes fognak érettenítő például lesújtani a magyar gyermek-sírásóra, akik számára hiába tanít a tanító, hiába oktát a lelkijásztor és a saját, akiknek érdekében hiad dolgozik a magyar kormány. Mert minden, ami létezik és él most Magyarországon, egyház, szövetkezet, iskola, egy szent cél érdekében van állítva, a magyar népet emelkedésének és a magyar igazság érvényesítésének szolgálatába. A magyar honvéd a Kárpátok medencéjében áll és még fog Orsovánál, a bolgár határon is áll. Ezek a szerencsétlenek tíz hónapot gyilkoltak meg.

A Csáki bró lánnya című, színpadra alkalmazott népkallada nagy sikerrel járta be a színpadokat. Színrre került Budapesten is, ahol újzserőségével megédesmelt feltűnést keltezt. Képzünk a színjáték egyik jelenetét ábrázolja.

Mit jelen a 600.000 magyar rádió?

Magyarország, a Triánonban eszűl megcsontított kis Magyarország az első között volt, mely az új század legnagyobb technikai csodájának, a rádiónak orvosi nemzeti jelentőségét felismerte. Szándékosan írjuk, hogy nemzeti jelentőség. Európának talán egyetlen országa sincs, melyet elhagyottságában, esztiségében, megcsontítottóságában annyira támogatott volna a rádió, mint épen Magyarországot.

A rádió azokban az években vált az emberiség közkincsévé, amikor a békeszerződéssel gúszbakötött Csonkanyarországról senki se akart semmit se tudni. A győzelmes Angliáról, a büszke Franciaországról, a gógos Csehszlovákiáról, a felfuvalkodott Romániáról mindenki tudott valamit, mert a genfi népszövetségi palotában ők voltak az urak. Magyarországról? Órula senki se beszélt, mert akinek lett volna mit mondani róla, az szándékosan hallgatott, aki nem ismerte, az nem törődött vele. Ki ismerte a magyar tudományt és a magyar irodalmat? Ki ismerte a magyar történelmet? Ki ismerte a magyar dalt, a magyar muzsikát, s ki gondolt arra, hogy ebben a muzsikában ezekben a lélekmarcangoló esztendőkben ezersztendő keserűsége, fájdalma, büszkesége és esalódása sir...?

Ekkor jött a rádió, s a levegőg láthatatlan hullámai vitték, vitték a magyar szót, a magyar keserűséget, a magyar igazságot és a magyar dalt. Nemcsak Európa, de az egész világ felfigyelt arra, hogy kicsoda ország is az a Magyarország, amely a lét-ségbeesés hatalmas erejével kér igazságot egy ezersztendő történelmi múltnak, egy ezersztendő keserű kultúrának, mely négszáz esztendővel ezelőtt megvédte Nyugat-Európát a mohamedán világuralomtól. Fokozódó érdeklődéssel hallgatták a magyar cigánymuzsikát, mely egyedül a világon, mert egy nemzet öröme, bánata, múltja és jövője ülkezik benne az elpusztíthatatlan reménységgel.

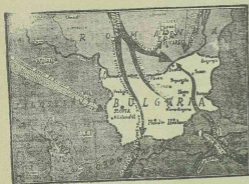
S azóta a magyar rádió szakadatlanul szolgálja a magyarság legszentebb érdekeit kifelé, befelé egyaránt. A kezétől-lábától, igazságától, ezersztendő földjétől megfosztott Magyarország elpusztíthatatlan művelődés-szomjúságának ragyogó bizonyága, hogy az első rádió megszólása óta ma a 600 ezredik rádiókészülék működik ebben az országban, melyen keresztül több, mint 4 millió ember áll állandó szellemi kapcsolatban a nagyvilággal naponta. Valahány rádiókészüléket felállítottak, azt a magyar közművelődés ünnepevé avatták azokon a faluhelyeken, ahová addig újság is alig jutott el. Azt lehet mondani, hogy a rádió épen abban az időben gondviselés-szerűen jött a magyar nemzethez, mert a magyar igazság érdekében kifejtett világpropagandát ily tökéletesen és eredményesen soha se lehetett volna megcsinálni a magyar rádió nélkül.

Lehetetlen meg nem emlékezni erről a 600 ezres számról. Ez egy kultúrány, s nem magát a rádiót mint találmányt dicséri, hanem ez esetben első sorban a magyar nép vesztületett, ástónás intelligenciáját. Ez a kulturkészség különbözteti meg a magyarságot, mint nemzetet is más, hasonlóan kis nemzetek egyik-másikától. A nyáját örö pakulár megelégszik a maga kis lilinkójával, s azaz az ödeskeréssel, amit a világról tud. A magyar földműves a mezei munka fúradalmi után rádiót hallgat s ezzel önkéntelenül közösséget vállal az emberiség közös szellemiségével. Az egyik az önmagába visszatérő istermészet gyermekének, a másik a haladó, kapcsolódó, fejlődő világ emberének a képe.

Mire ezek a sorok megjelennek, bizonyos, hogy a magyar rádió már meghaladta a 600.000-ik számot. Jó, hogy meghaladta, mert ez nem is lehet másként. De a 600 ezredik magyar rádióval kapcsolatban nagyon jól esett mindent elmondani.

(pjb.)

A „Magyar Nép“ külpolitikai szemléje

Két vezér beszélt. Nem a véletlen műve, hogy két rákövetkező napon a Führer (Hitler) és a Duce (Mussolini) hatalmas beszédet mondott és mindkettő a háborúról és a kivivandó végső győzelemről beszélt. Mindkét beszéd azért bír különös erővel, mert nem szövegeket hangoztatott, hanem tényeket és valóságokat villogtatott meg a német és az olasz nép előtt. Hitler azt mondta, hogy a döntő megindulás a német tengerelattjárókkal kezdődik, melyek a legutolsó két nap alatt 250.000 tonnatartalmú angol kereskedelmi hajót süllyesztettek el a tengereken. Mussolini arról beszélt, hogy ma 2 millió ember áll fegyverben, s 350 ezer ember áll vasfalként a gyarmati fronton. Már nem kétes, hogy a március hónap az elhatározó lépések hónapja lesz, s nem tekintjük kizártnak, hogy mire a sorok megjelennek, a világ eddig ismert legnagyobb és legfélelmetesebb hadigépezete, a német haderő már megindult és irni kezdi a haditörténelem hősközleményét. Földön, vízen, levegőben, víz alatt és mít lehet tudni, hol még, elindul a fel nem tartóztatható éradat az angol világhatalom letörésére, mely a 35 millió Anglia számára 40 millió négyzetkilométer gyarmatot harcosolt össze, akkor, amikor az akkor még 65 millió Németország kénytelen volt 800 ezer négyzetkilométerrel megelégedni, — s ezt is elvették tőle Versaillesban. Ezért a gaidák telhetetlenségéért bünhődni kell. Németország lesz az ostor, mely kinyelvenül végig vág a kalmár Anglián...

*

A rejtélyes Törökország. Törökországot a világháború előtt Európa beteg emberének nevezte el az európai diplomácia. Ez a beteg ember a világháború után lábrakapott s az új Törökország megteremtője, a korán elhalt Kemál pasa új, erős embert faragott belőle az ázsiai Törökországban, Ankara fővárossal.

Az új Törökországról, mely Egyiptommal határos, köztudomású, hogy angolbarát ország, bár a világháborúban a központi hatalmak oldalán harcolt. A helyzet az ma, hogy pillanatnyilag senki sincs tisztában Törökországgal. Ujabbban kölcsönös meg nem támadási nyilatkozat hangzott el török részről Bulgáriával szemben, s ugyanakkor nem késtek bejelenteni azt is, hogy Törökország férfiasan betartja Angliával szemben vállalt kötelezettségeit is. Ebben a két irányban elhangzó nyilatkozatban lehetetlenség ellentmondást nem fedezni fel. Törökország azt is kijelenti, hogy állami és területi függetlenségét minden kívülről jövő támadással szemben megvédi. Megfejtésre váró kérdés, hogy mit és kit ért ez alatt Törökország, s egy esetleges támadás esetén lesz-e Angliának alkalmja és ereje őt az annyira hitelét veszített „garanciával” megvédeni. Ugyanigy megfejtésre vár, hogy Egyiptom megtámadása esetére milyen kötelezettséget vállal Törökország Anglia mellett. A tavaszi nagy kibontakozás mindeerre rövidesen világosságot fog deríteni.

*

Nagy érdekek a Balkán. A szemlének elején közölt térkép rendkívül érdekesen szemlélteti azt a nagy jelentőséget, amit a Balkán a tengelyhatalmak, első sorban a német birodalom részére képvisel. Németország nem engedí meg magát meglepetésnek kitenni akkor, amikor a maga életérdekeinek biztosítása mellett Európát is újra akarja rendezni. Ahogy a tékép mutatja, az életbevágó katonai és gazdasági érdekek útja Bulgárián keresztül vezet. A román petróleum védelme, az Irak felé vivő útvonal biztosítása nagy szabású elővigyázatossági intézkedés az angol tervvel szemben, mely mindenképpen a Balkánt, ezt az évszázados tüzfészket szeretné felgyújtani Németország háta mögött. Bulgária védi függetlenségét, nem kíván a háborúba belesodródni, kint akar maradni a háborúban, amint ezt napról-napra ki is jelenti. Közben azonban elsőtétítési rendeleteket ad ki, korosztályokat szólít be, ami azt jelenti, hogy nem akar ugyan háborút, de mégis belesodródhatik. Ma ilyen új világégés között senki sincs biztosítva megkeletésekkel szemben. Egy mindenesetre bizonyos: ha Bulgáriának az angol mesterkedések miatt mégis bele kell a háborúba elegendnie, akkor Bulgária tudja, hogy melyik oldalon állanak, akik megnyomorítására törekednek s melyiken azok, akik az elszennvedett igazságtalanságokért teljes elégtételt akarnak neki szolgáltatni.

Bulgária csatlakozott a Három-hatalmi Egyezményhez. Magyarország, Románia és Szlovákia után Bulgária a negyedik állam, mely a tengelyhatalmak megegyezéséhez hozzákapcsolódik. Bulgária már hagyományainál fogva is a tengelyhatalmak hívének számított. A világháborúban is a központi hatalmak oldalán harcolt, őt is sújtották a páriszkörüeyki igazságtalan békeszerződések. Ujabbán több angol kéztől erőd rombolási kísérlet történt Bulgáriában és ezért a bolgár kormány elhatározta, hogy csatlakozik a háromhatalmi egyezményhez. Az egyezményt Bécsben írták alá ünnepélyes külsőségek között, a Beldedere palotában, ahol erre az alkalomra Hitler vezér is megjelent.

Német csapatok vonultak be Bulgáriába. A bolgár kormány kérésére Bulgáriába német csapatok vonultak be. Ez a lépés azért vált fontossá, hogy Bulgáriát az esetleges angol támadástól óvják meg. Anglia sajtója és rádiója az utóbbi időben fokozott mértékben támadta Bulgáriát, azért vált szükségessé ez a védelmi intézkedés.

A vasárdíszak nem számoltak el az állam pénzével. A légionáriusok az úgynevezett országör szervezeteket annakidején feloszlatták és vagyonát elkobozták. Az elvett 221 millió 32.541 lej pénzből a vasgárda négy hónap alatt több, mint 180 millió lejt költött el igazolás nélkül. Voltak, akik nagy összegeket vettek át különböző címen, de természetesen nem számoltak el, hanem azokat saját céljaikra fordították.

Asz angolok fel akarják robbantani a szófiai vízműveket. A bolgár rendőrség az angol titkos ügynökség meenyilettervének jött nyomára. A főváros mellett lévő vízművek közelében nagymennyiségű robbanóanyagot találtak, amelynek kémiai összetételét még nem sikerült megállapítani. A megindított nyomozás eredményeként több gyanúsítottat letartóztattak. A bolgár közvélemény nagyon nyugtalanítja az esemény és mindenki megbélyegzi a brit titkos szolgálat ügynökeinek a balkáni béke megzavarására irányuló bűns kísérletét.

A Szovjet nagyarányú fegyverkezése. Az általános készülődésből, a fegyverkezési iramból Szovjetország sem akar lemaradni. A szovjet új állami költségvetési tervezele 70.9 milliárd rubelt irányoz elő a hadsereg és a haditengerészet kiadásaira. A pénzügyi népbiztos a legfőbb szovjetnek a moszkvai Krememben tartott ülésén kijelentette, hogy ezt az előirányzatot a nemzetközi helyzet követeli meg. A Szovjetunió — mondotta — hála békés politikájának, nem fog ugyan résztvenni a háborún túl dúló háborúban, de mégis kénytelen állandóan növelni haderejét, önálló és független politikájának megvalósítására.

A tavaszi nagy hadműveletek előtt. Az egész világ feszült figyelemmel és jövője alakulásán töprengve várja, hogy a tavaszi nagy hadműveleteket a szembenálló felek hol robbantják ki. Hitler vezér már kijelölte az egyik működési területet: a tengereken kíméletlen buvárhajó harc indul meg az angol hajóraj ellen. A szárazföldi területek közül Afrika és a Balkán felé fordul a jövő kutató szem. Líbiában német gépesített osztagok küzdenek az olaszok oldalán s már első fellépésükkel is több angol gépjárművet pusztítottak el és több foglyot ejtettek. A tengely együttműködése tökéletes és az ellenfél mindenütt az egy csapásra összefogott óriási erővel találja magát szemben.

Lázadások Indiában az angol uralom ellen. Indiában sorozatos lázadások vannak. Kalkuttában az angolok kihirdették az ostromállapotot. A lázadók leverése során 27 bennszülött életét vesztette, 220 súlyosan megsebesült. A karhatalomnak 11 halálos áldozata van. A felkelő törzsek csapatai a városok felé vonulnak. Egy angol telepet elfoglaltak, a telep lakosságát foglyul ejtették és őrzik őket. A lázadás mindegy adott jelle először Kalkuttában tört ki. 40.000 főből álló hindu tömeg rohanta meg a villamosokat, amelyeket kidöntöttek pályájukból s elbarrikádozva magukat, utcai harcokba bocsátkoztak. A villanyvezetéseket mindenütt elvágták.

Horia Sima a feleségének "adokozta" a kivádorolt zsidók vagyonát. Az orosz fennhatóság alá tartozó Bessarábia területére kivándorló zsidóktól a vasgárda annakidején észkért, ruhát és egyéb vagyontárgyat kobzott el. Megállapítást nyert, hogy ezeket a tárgyakat Horia Sima, volt miniszterelnök helyettes a feleségének bocsátotta rendelkezésére.

Népszavazás Romániában. Március 2-án az egész ország területén népszavazást tartottak arról, hogy a lakosság egyetért-e azzal a rendszerrel, amellyel Antonescu tábornok szeptember 6. óta vezeti Romániát. Minden 21. életévét betöltött román férfi állampolgár szavazott. Zsidók nem vehettek részt a szavazásban. A szavazók igennel, vagy nemmel válaszoltak az egyetlen kérdésre.

Erre az évszázadra a német és az olasz farradalmi nyomja rá bélyegét, mondta Mussolini. A római Adriano-színházban az olasz fasista párt vezetősége összejövetelt tartott, melyen megjelent Mussolini is. A Duce nagy beszédet tartott, melyben a tengelyhatalmak helyzetével foglalkozott. Kijelentette, hogy Olaszország a szabadkőműves-kapitalista Anglia elleni háborúban nem riad vissza semmilyen áldozattól. Sikerült az ellenség erőit lekötni és Olaszország Anglia ellen az utolsó csepp vérrég fog küzdeni. A végső harc lesz a fontos. A győzelem, a tengely győzelme teljesen biztos. Anglia nem győzhet. Bérsi is történjék, Olaszország Németországgal együtt halad a célj. A két nép között szövetség áll fenn és erre az évszázadra a két forradalom nyomja rá bélyegét.

Áruforgalmi szerződés jött létre Szovjetország és Svájc között. Szovjetország és Svájc között 1941 február 24-én áruforgalmi szerződés jött létre. A szerződés alapján Svájc hidralumínium préseket, gézfűtőtesteket, áramfejlesztő turbinákat, villanymotorokat, és különböző műszaki eszközöket szállít Szovjetországnak. A Szovjet viszonyt azonban, faanyaggal, kőolajjal, gumiállal és egyéb árucikkkel látja el Svájcot.

HIREK

Uzsora a gabonával.

Egy nyugdíjas tavtó levelét olvassuk. A népszámlálások ideje alatt bizonyosság váltát és így alkalma volt néhány magyar családot hivatalos minőségben meglátogatni. Azt írja, hogy bizony magyar népünk sok helyen nagy nélkülözések között él. A felszabadulás örömkönyei ott csillognak mindenki szemében és bizonyossággal tudják, hogy most szebb, igazabb esztendőik fognak elkövetkezni. A tavalyi termés mindenütt rendkívül súlyos volt, a földeket nem igen lehetett felkúsmertesén megmunkálni, mert a férfiak majdnem az egész esztendőt katonáskodással töltötték, arra voltak hivatva, hogy Nagyrománia „ötök” határait megvédelmezzék. Ezért sok helyen csupán az asszonyok és gyermekek dolgoztak, úgy, ahogy... Csikban, ahol más esztendőben is gyerre a termés, most sok-sok székely apa és anya nem nagy aggodalommal a holnap elé, mert élelmiszertük nagyrésze kifogyott. S ennek a szegénységnek is akadálok vannak. Az egyik faluban például egy meggydagodott kereskedő a tavalyi termés nagyrészt összevásárolta a falusiaktól, akik az állandó katonai behívások miatt kénytelenek voltak terményeiket, sokan még vetőmagjukat is, eladni. Ez a kereskedő, aki valamelyik galiciai városban látta meg a napvilágot, most drágán, uzsorán aron adja vissza a termelőnek az olesón eladott gabonát!

(—/—)

Nagyszabású vasútépítés Szilágyságban. A szilágysági vasútvonalat 16 millió pengő költséggel, márciusi havii kezdettel elsőosztályú fővonalá építik át. A munkák befejezése pedig záros haláridőn belül, 3 hónapon belül történik. Felmérhetetlen jelentőségű ez a Szilágyság gazdasági élete szempontjából.

Hat hónapra ítélték kormányzóértesmiatt.

Kormányzó Urunk a visszacsatláskor kiadott kijelvényében így szólt a nemzetségekhez: „Bizalommal fogadunk mindenkit, aki megnagybodott hazánkban hűséges fia akar lenni. Biztosítjuk nem magyar ajkú honfitársainkat arról, hogy a jogi egyenlőség birtokában háborítatlanni dolgozhatnak szellemi és gazdasági javaik fejlesztésén. Viszonszul hűséget várunk a magyar állam iránt s az ő részükrol is megértő szeretetet. Mert a megújult magyar állam a gondos atya szeretetével ügyel ősi földjén élő valamennyi fiára.”

Ezt a legkevesebbet sem nyujtja hazánkban igen sok román, közöttük Berar Sándor alszéküi korcsmáros, aki a múlt-év szeptember-től novemberig számtalanszor becsmerőlt, a nemzet megbecsülése ellen irányuló kijelentésével háborította fel a magyar lakosságot. A Kormányzó Ur ellen minősítéssel becsmerőlt kijelentéseket tett, a magyarságot nyers-fóhústevő, lopor, vad fajlának nevezte. A kir. törvényszék külön ötös tanácsa, miután rengeteg tanú bizonyította a kijelentések megtörténtét, Berar Sándort 6 hónapi fogházra, 1 évi hivatal- és jogvesztésre, valamint 100 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Öt fiókintézte lesz Erdélyben a Nemzeti Banknak.

A Magyar Nemzeti Bank főtanácsa elhatározta, hogy a visszacsatláskor felújított és erdélyi országrészeket öt fiókintézetet fog létesíteni. A fiókintézetek a következő városokban lesznek: Kolozsvár, Nagyvárad, Marosvásárhely, Maramarosziget és Szatmárnémeti. Ezzel szemben Besztercén, Csíkszeredán, Désen, Sepsiszentgyörgyön, Székelyudvarhelyen, Szilágysomlyón és Zilahon kirendeltségeket fognak fenntartani. A főtanács már most kimondotta, hogy a kirendeltségeket sorra fiókintézetekké fogja kiépíteni.

Az erdélyi fürdők fellendítése. Biró István dr. országgyűlési képviselő a napokban terjedelmes emlékiratot terjesztett fel Teleki Pál gróf miniszterelnökhöz az elhanyagolt és idegenforgalmi szempontból nagyjelentőségű erdélyi fürdők és üdülőtételek felkarolása érdekében. Az emlékirat összefoglalja azokat a tennivalókat, amelyek az erdélyi fürdők és üdülőtételek fellendítése érdekében szükségesek. Elsősorban javasolja, hogy állítson fel a kormány erdélyi idegenforgalmi kormánybiztosságot, amelynek az lenne a feladata, hogy céltudatos munkával felvirágoztassa a világhírű erdélyi fürdőket. Ennek érdekében szükségesnek látja a fürdők és nyaralótételek korszerűsítését. Szükséges a romjok kére került idegenforgalmi intézmények, fürdők, szállodák és menedékházak visszavásárlása és az újabb építkezések megindítása. A cél az, hogy minél hamarabb megindulhasson az idegenforgalom az erdélyi fürdők felé és így az elszegényedett népet jövedelmi forráshoz juttassák.

Olesó ruházati cikkek a szegény lakosságnak. Laky Dezső közzétett miniszter az elmúlt napokban bejelentette a képviselőházban, hogy rövidesen megindul az olesó népruházási akció. A kormány elsősorban a munkásosztály ruhával való ellátását kívánja biztosítani és e célból olesó pamutszövetek, gyapjuszövetek és kötött-szövöttárúk kerülnek forgalomba. Intézkedés történt, hogy ügynevezett helyi biztosságok osszszak ki az arra rászorulóknak a ruházati cikkeket. Az ellátó központokat vármegyéinként szervezik meg és ezeknek a központoknak a munkájába fog bekapcsolódni minden község biztossága. Az akció nagy méreteire való tekintettel a gyártás körülbelül hat hónapi tart és a készárukat fokozatosan fogják forgalomba hozni.

**Vörösmarty Mihály
a „Szózat” költője mondja
Magyarország címeréről:**

*Szép vagy, óh hon! Bérc, völgy változnak gazdag öledben,
Téridet országos négy folyam árja szig.
Am természetül mindez lelkelen ajándék;
Naggyá csak fiad szent akaratja tehet!*

Védekezés az iparűrés átjártásáa ellen.

A zsidók közéleti és gazdasági tevékenységének korlátozásáról szóló törvény értelmében a törvény hatálya alá tartozó személy iparjogosítványt nem kaphat. A törvénynek ezt a rendelkezését egyesek úgy igyekeztek kijátszani, hogy iparjogosítvánnyal rendelkező keresztény személlyel megállapodást létesítettek, amely szerint a keresztény iparos iparjogosítványát a zsidó rendelkezésére bocsátotta. Az üzletet természetesen ilyen esetben a zsidó vezeti, élvezi annak minden előnyét, az iparjogosítvánnyal rendelkező pedig rendszerint meghatározott összegű fizetést kap. A színes iparűrésnek ezen módja homlokegyenest ellenkezik a zsidótörvényvel, mert az nem egyes keresztény személyek részére akart előnyt biztosítani, hanem azt akarja elérni, hogy a kereskedelem és az ipar a keresztény társadalom irányítása alá kerüljön. Ezért a színes iparűrés a nemzet egyetemleges érdekei ellen vétene, amikor a

törvényt kijátszák. A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter az iparhatóságokat szigorúan utasította, hogy a színes iparűrés miatt a kijátszási eljárást ha adéktalanul meg kell indítani és úgy az iparjogosítvány tulajdonosát, mint az ipartényleg gyakorló személyt szigorúan meg kell büntetni. Az ilyen törvényellenes ténykedés felmerülése esetén az üzletet azonnal be kell zárni és az összes, bűncselekmény elkövetésére szolgáló tárgyakat el kell kobozni. Színes iparűrés miatt a terhelt egész árukészletét is lefoglalhatják a hatóságok.

Letétbe kell helyezni a hadiközlés-kötvényeket. A Hivatalos Lap február 26-iki száma miniszterelnöki rendeletet közöl az összes, Magyarország területén található hadiközlés-kötvények letétbe helyezéséről. A rendelet melléklete felsorolja azokat az intézményeket, ahol a kötvényeket letétbe kell helyezni. A letétbe helyezés utolsó határideje 1941 március 31.

ABLAK

Incezy-Joksmán Ödön dr., Kolozs megye főispánja, újság-cikkben szólalt fel a túltöltött bárlózáskor ellen. Takarékosabban intett és arra, hogy tartsuk szem előtt a különleges háborús helyzetet. Hány munkanélküli magyar család él a legnagyobb nélkülözések között, hány becsületes magyar embernek nincsen a munkalehetősége biztosítva. Hiszen nagyon szép, hogy bárlókat rendeztünk, és a hasznából bakancsot és ruhát ajándékoztunk az árva gyermekeknek és munkanélkülieknek. De talán más módon is össze lehetne hozni a mentő bakancsokra és ruhákra szükséges összegeket. Adni és segíteni csak úgy tudánk, ha előbb elfogy sok drága bor, sok üveg pezsgő és ritka étel? Önként és ellenszolgáltatás nélkül nem tudánk adni!

Itt a báj! Gondolkozzunk ezen és igérjük meg, hogy jobbak és igazabbak leszünk.

M. J.

Félre a ponyvaregényekkel!

A világ rohanó eseményeinek figyelése közben is meg kell állanunk az egyik letehető cipészegéd történeténél. Junke Béla 23 éves fiatalember, mint a többi cipészegéd, valamikor ő is becsületes iparosembernek indult. Talán édesanyját is eltartotta a fizetéséből, vagy talán már menasszanya is volt. De egyszer megváltozott minden körülötte. A változás akkor állott be, amikor — mint később bevallotta — ponyvaregényhez nyúlt. Más világ volt ez, előtte eddig ismeretlen. Anyaszeretetről, hitvesi hűségről, magyar fajunk kérdéseiről nem volt szó ezekben a regényekben, de annál inkább a könnyű pénzszerzés lehetőségeiről, könnyű kalandokról, a munka nélküli való életéről. Junke Béla számára unalmassá vált napi munkája. Dolgozni nem akart többé. Iparostársaival nem barátkozott, hanem olyanokkal, akik hozzá hasonlóan a kalandokat keresték. Csakhamar tettre is rászánta magát. Először kisebb utonállásokat követett el, később már revolverrel tört be tisztos polgárokhoz és megtakarított pénzeszközüket követelte, majd a pénzt „barátai” körében elmulatta, előírás szerint, úgy ahogy a ponyvaregényekben olvasta.

Elszomorító eset és ilyen elszomorító történe-

tekkel tulságosan gyakran találkozunk a napilapok hasábjain. Miért olvasnak magyar fiatalembereink még mindig ponyvaregényeket? — kérdezzük. Ki vállalja ezekért a megtévesztett fiukért a felelősséget? Az életünk amúgy is nehéz és gondokkal terhes, az ország szegény, Európában háboruk dultak, a termés rossz volt, a drágaság nagy. Mi szükség van arra, hogy egyik-másik zsidókézben levő könyvkiadó, még mindig, minden megszorítás nélkül százszoros példányszámokban adja a tömegek kezébe a legrombolóbb fémunkákat? Mi szükség van arra, hogy szegénysegünkben az amerikai betérővilág életéről szóló kalandokkal szórakozzunk? Hát más könyvünk nem lenne, amit falusi és városi ifjúságunk kezébe adhatnánk? Balassa Bálint, Csokonai Vitéz Mihály, Vörösmarty, Szechenyi, Kossuth, Jókai, Szabó Dezso, Móricz Zsigmond, Kodolányi János munkáit nem lehetne ifjúságunk kezébe adni?

Vigyázzunk jól! Az idegen szellemű könyvkiadónak egyedül a haszon a fontos. Az eszközök mellékesek. Hogy ponyvaregényen, vagy más cikkeken nyereszkeskedik, az neki mindegy. De magyar ember előtt nem lehet közömbös magyar ifjúságunk lelki letének kérdése.

M. J.

Hogyan termeljük a kajszinbarackot?

A kajszinfá Örményországból származik, ezért említik „*prunus armenica*” néven a névenytan. Időszámításunk első századában már ismerték Itáliában, innen terjedt el azután elég hamarosan Kelet- Közép- és Nyugat-Európában is. A kajszinfá ősi hazájának megfelelően melegebb, mérsékelt éghajtra való, ahol a levegő nem túlpáras, hanem inkább száraz. Hidegre úgy fája, mint virágja elég érzékeny, ezért ritkábban terem ott, hol gyakoriak a késő tavaszi fagyok, vagy ahol talaja túlkötött és túlnyirkos. Azt lehetne, hogy csak az elfagyott ágesücsökben esett ilyenkor kár és az épen maradt ágesücsöknek semmi bajt sem szenvedtek, holott a tapasztalat azt igazolja, hogy ha a kajszinfá ágesücskei 2-3 télen át szenvedtek a hidegtől, ez az egész fát gyengíti, könnyen megfagyafűrészes, részleges, vagy teljes gutaütésre hajlamos lesz. Legjobban szereti a nem túl laza, könnyebb de azért tápanyagokban nem szegény, mérsékelt nyirkos, meleg, elég műszertartalommal bíró közép-kötött talajt. Homokos talajon is megél, s jól terem; ha a homok alatt eléggé áteresztő vályogtalaj van.

Fekvésben a kajszinfá nagyigényű, mert virágzókor hidegre nagyon érzékeny s védelet helyett kíván. A meleget szereti, tehát déli fekvés volna tulajdonképpen a neki való hely. Itt azonban hamarabb indul meg a virágzása s éppen ezért tavaszi fagyok alkalmával nagyobb a fagyveszély. Különbösen is a túlmeleg fekvésben — itt a talaj is rendszerint túlszáraz — sok kajszinfafajtának gyümölcse nem lesz eléggé leveles, hanem lisztes, mikor is asztali gyümölcsnek kevésbé alkalmas, ilyenkor inkább csak fűszerezésre használható fel. Ezért déli fekvésen kívül keletre, délkeletre és délnyugatra néző enyhe lejtőkre is ültethető. Keleti fekvésű lejtőkön mindig levelesebb a gyümölcse. A kajszinfá feltétlenül megkívánja, hogy fekvése védelet legyen, már csak azért is, mert fája eléggé törékeny; hiszen már közepes termésű idején, erősebb szelek nélkül is igen könnyen törnek le ágai, ha ninesnek kellően feltámasztva. Védelet házikertekben, vagy nagyobb épületek között állva akkor is van termés, amikor szabadabb gyümölcsösökben álló testvéreirel még hírhondónak sem mutatkozik kajszinfá.

Eghajlat tekintetében is igényes. Nem bírja el a hirtelen jövő nagyobb hőmérséklet-változásokat. Sőt ha hatásának elmúltá és hűvösebb őszi szelek után újra meleg időjárás lép fel, virágrügyei megduzzadnak, az ezután beálló hidegben kárt szenvednek s a

következő évben feltétlenül kimarad a termés. Ezért nem volt az idén mivelénk kajszinfá, legfeljebb csak mutatónak. Legjobbban él meg boréghajlatban, mert itt a levegő is eléggé száraz s ritkábbak a ránezve kellemetlen ködök. Szőlőéghajlaton kívül őszibúza éghajlatban is ültethetünk kajszinfát megfelelő fekvésbe, védelet helyre, kellő talajba. Hogy milyen alakba állítsuk a kajszinfát? *Növekedési természeténél fogva kajszinnak megfelelőbb alak a fémagyas törzs (120-150 centiméter.) Ilyen alakként a fáján való növekedés és a természervek képződése kellő arányban állnak egymással.*

Szokták még a kajszinfát falak mellett redélyfának is használni. Legjobb erre a keletnek, vagy délkeletnek néző fal. A redélyfának előnye, hogy virágzóskori fagyveszély esetén betakarással könnyebben védhető meg. A kajszinfá alanyául legjobb a St. Julien szilva, vagy a „löweni szép” nevű nemese szilva magonca. Sok fajsokola a mirabolán szilvát is használja; ez azonban nem a legjobb alany. Szárazabb talajokba való kajszinfá ültetésekhez újabban ismét használják a vadkajszinfára (tengeri kajszinfá, potyogó) oltott fákat is. A sárga nyári szilva is jól felveszi a kajszinszemzést és ügyelátszik életerős kajszinfát ad. A besztercei szilva a kajszinfát rosszul veszi fel, de ha megfogamzott, szép fát nevel. A kajszinfá átlagos élettára 35-40 év, de megfelelő viszonyok között sokkal tovább is él. Van 60 éves kajszinfá is, amely még mindig egészséges s mindig bőven volt termésre.

A kajszinfáról tudnunk kell, hogy — ellentétben az őszibarackkal — termését nem hozza az egy-éves vesszőkön, hanem mindig csak az idősebb ágakon, a legalább már két éves koron túllevőn. Ezt a metszés szempontjából igen fontos figyelembe vennünk.

Ültetésnél, (melegebb vidéken és szárazabb talajon kora ősszel ültethetünk, hidegebb vidéken és nyirkosabb talajon ezt tavasszal végezzük) a kajszinfá korona vesszőinek hosszából csak egy harmadát hagyjuk meg s már ültetéskor úgy alakítjuk a koronát, hogy később minél kevesebbet kelljen vágnunk rajta. Őszi ültetéskor a korona metszést tavaszra hagyjuk. A kajszinfá ugyanis nem bírja el a sok nyésést, ezért idősebb korában csak a rosszul növe, egymást keresztelő, dörzsölő ágakat vágjuk ki. Minél kevesebb sebet ejtsünk a fán, ezért koronaritkítás céljából inkább egy nagy ágat távolítsunk el a kiün-

pontjánál (tővből) mintsem több ágról egy-
veset vagdosnánk. Azonban kerülni kell a
ékeket, mert a kajszin a nagy metszési felü-
lapon nehezen forrja be. Sok kajszinfának
tulajdonsága, hogy villás ágakat növel. Ezeket
metszre se tűrjük meg, mert így később káros-
-vesszik elejét. A villás ág később termőre
gyümölcs sulya a villát szétrepeszti.

kajszinfának nincs annyiféle ellensége, beteg-
-sége, mint például az almafának, de ez a
-bb is éppen elég kárt tehet úgy a gyümölcs-
-t a fájában. Említsük itt meg a leggyakrab-
-forduló bajokat. A mézgafolyás, gutaütés, gű-
-othadás. Nagy kárt tehet a kéregszű és a zöld
-tű.

Ajszint a gyümölcs tulajdonságánál fogva csak
-emes nagyban termelni, ahol a gyümölcsötöl
-k vezetnek a vasutállomáshoz, vagy értékesi-
-achoz, mert a rossz utakon szállított kajszin
-dődik, értékéből veszt. Ha pedig még nagyon
-eg vennők le a fáról, úgy ize-zamata kevésbé
-g konyhai célokra is alig alkalmas. Teljes
-dött 2-3 nappal szedve azonban jól szállítható

s megfelelően utána érik, hogy asztali gyümölcsként
is értékesíthető. Az azonban bizonyos, hogy ha a fár
-ri el kellő érettségi fokát, ize, zamata, fűszerzett-
-sége, levelessé válik sokkal kitérőbb s így előren-
-dűbb. A kajszintermelés ott, ahol a talaj- és éghaj-
-lati viszonyok megfelelőek, rendkívül hasznosítható
-termelési ág, mert gyümölcsét nyersen való haszná-
-latra, befőtnek, íznek mindig szívesen és jó pénzért
-vásárolják. Egy jól kifejtett kajszinja átlagtermése
200 kg. A kajszinnak több jó fajtája van, amelyek
-nem sokban különböznek egymástól. Termelésre a
-többek között leginkább éremesek (érésük sorrend-
-jében felsorolva): nagy korai, magyar legjobb, ma-
-gyar vörös, sziriai, Luizet, Ambrosia, Nancy, brédaí
(másnéven: ananás) és Holub cukrozottja.

Ezek között vfrázáskor kevésbé érzékenyek és
-még fiatal molyhós gyümölcsök tavaszi fagyokra
-nézve eléggé ellenállók: nagy korai, magyar legjobb,
-sziriai, Holub. A kajszinvirág saját himpórától is
-megtermékenyül, tehát ennél a gyümölcsnemnél nem
-kell külön gondoskodnunk jó himpörző fajták ültet-
-téséről. Mindenesetre jó, ha méhek járhatnak a kaj-
-szinosban.

Mezőgazdasági értekezlet

Kereskedelmi Hivatalban.

Kereskedelmi Hivatalban. Laky
-közellátási miniszter vezetése
-mezőgazdasági értekezlet volt.
-kekezleten résztvettek az Or-
-Magyar Gazdasági Egyesület
-bírtel is. Az értekezleten meg-
-tolták, hogy az árakat az ösz-
-kedekettek bevonásával fogják
-lapítani. Bizonyos esetekben
-maiknál alacsonyabb árak
-lapítására is sor kerül. Elhatá-
-s, minden módon elő fogják
-ni a hűskonzervek gyártását,
-nagyon jól össze lehet hangolni
-termelés fokozásával. Az érte-
-résztvevői megállapították,
-mezőgazdasági termelést nem
-erőszakos eszközökkel irányí-
-A gazdaságoknak hagyandó
-és takarmánykészleteket a
-ság üzenetének megfelelően fog-
-ughagyni. Irányadó lesz, hogy
-rdóság belferjes, vagy külterjes
-et folytat-e.

Közellátás a takarmányozásban!

földművelésügyi miniszter fel-
-figyelmet arra, hogy a takar-
-termelés minden gazdaságban
-ni kell, legalább addig a mér-
-ny, hogy a gazdaság ne szoruljon
-mány vásárlásra. Az általamo-

san súlyos nemzetközi helyzet és a
-száhlítási nehézségek miatt csak az a
-takarmány biztos, amit a gazda a
-maga gazdaságában állít elő.

Hengerelni kell a felfagyott -vetéseket!

A nappali felmelegedés és az őj-
-szakai lehülés következtében, az őj-
-vetések sok helyen felfagytak. A fel-
-fagyott vetések egyetlen orvossága:
-a hengerelés. A henger a növények
-gyökereit ismét benyomja a talajba
-és fejlődésük újból megindul.

Kezdjük meg a vetést -a konyhakertben.

Ha a konyhakert talaja felszá-
-radt és vetésre alkalmassá válik,
-meg lehet kezdeni azoknak a növé-
-nyeknek a vetését, melyek jól bírják
-és szerelik a korai vetést. Elsősorban
-a sárgarépa, petrezselyem, paraj és
-mák jöhetnek számításba. Vannak
-korai saláták is, amelyeket ilyenkor
-kell vetni.

Földművesiskolát kap -Nyárádszereda.

Az Erdélyi Magyar Ga. dasági
-Egylet téli gazdasági tanfolyamai
-Marosrodamegyében befejezéshez
-közelednek. Most ért véget a nyár-
-szeredai gazdasági tanfolyam, amely-
-nek 85 hallgatója volt. Ennek a köz-

ségnek gazdái öntudatos, szorgalmas
-emberek, akik tanulni akarnak,
-hogy céltudatos gazdálkodásra! ter-
-méshezamukat növeljék. Nyárádsze-
-redának van csaknem egész Erdély
-területén a leghíresebb marhaállomá-
-nya. A gazdanevelés érdekében
-most a nyárádszeredaiak komoly lé-
-pésre szánták el magukat: ötven hold
-birtokot ajánlottak fel az EMGÉ-
-nek, hogy azon földművesiskolát lé-
-tesítsen. A gazdák kérését teljesíteni
-is fogják és Székelykeresztúr, Csik-
-szereda, Kézdivásárhely és Csouberd
-után, Nyárádszereda is kap földmü-
-vesiskolát, ahol a Nyárárdvidék fia-
-tal gazdái elsajátíthatják a korszerű
-gazdálkodás alapismereteit.

Farost-gyár a Székelyföldön.

A farost igen fontos nyers- és fél-
-termék. A legkülönbözőbb műanya-
-gok készülnek farostból és a papír-
-gyártás alapanyaga. Nagy előnye,
-hogy lehetővé teszi a fa feldolgozást
-és a fa könnyebben szállíthatóvá vá-
-lik ebben az alakban. Hír szerint a
-Székelyföldön nagyon sok fát fog-
-nak farost készítés céljaira felhasznál-
-ni. A gyár létesítését Maroshé-
-vizre tervezik. Maroshéviz mind a
-termelés, mind a szállítás nézőpont-
-jából úgy fekszik, hogy a farost gyár-
-tását a legeredményesebben lehet
-megkezdni.

Egyszerűsítették a lucernavetőmag forgalmahozatálát.

A takarmánytermelés előmozdítása érdekében a földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy az olyan lucernamagot is lehet zárolni, amelyben 4% idegen takarmánynövény mag van. Vonatkozik ez különösen a löheremagra. Természetesen az ilyen lucernamag az sem szabad, hogy aranka legyen. Az ilyen minőségű lucerna ölmérgezőlőlesánál a vetőmagvizsgáló állomások két címkét fognak alkalmazni.

Nagy kereslet mutatkozik takarmánymagvak után.

A rövid tenyészidejű, mesterseges takarmányok magjai iránt élénk kereslet mutatkozik. A köles, mohár és más takarmánynövények magvait a gazdák nagyon keresik.

A sajkészítés korlátozása.

A kormány elrendelte, hogy a tejiparosok és azok a gazdák, akik havonta átlag 100 kg.-nál több sajtot dolgoznak fel, a jövőben a tej 30 százalékát ne dolgozhassák fel sajtnak. Ilyen módon a közlelmezés számára nagyobb mennyiségű tej marad meg, amelyből esetleg vaját és tehenőtúrót is lehet gyártani.

Vetőmagot igénylő gazdák figyelmébe!

A földművelésügyi miniszter felhívja azoknak a gazdáknak figyelmét, akik vetőmagburgonyát igényelnek, hogy igényléseikkel forduljanak közvetlenül a mezőgazdasági termékekért értékesítő szövetkezetekhez: Budapest, V., Vigadó-utca 6.

Százhusz pengő az 1940-ben termelt kender ára.

Az ipari növénytermelési bizottság közli a kendertermelőkkel, hogy a termeltető vállalatok akár a növénytermelési hivatalon keresztül, akár saját szerződéseik alapján az 1940. évből termeltetett kendervetőmagért a szerződésben megállapított árra és az átvételre, valamint a kifizetésre való tekintet nélkül a termelőnek a megállapított 120 pengő métermázsánkénti árat kötelesek kifizetni. A már kifizetett alacsonyabb átvételi árat 120 pengő árra kell kiegyenlíteni.

Erdeyi pályázunk eredménye

1941. február 17-én Báró KARG GYÖRGYNE előnölkete alatt összegyűlt „Erdeleyért” ruha és ajándékterv pályázatunk bíráló bizottsága, hogy a beérkezett pályamunkák felett határozzon.

A zsűri tagjai a következők:
Az Iparügyi Minisztérium részéről Benkő Sándor gazdasági főtanácsos és Récsey Miklós okl. építészmérnök.
A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara részéről Moór Jenő titkár.

A Nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara részéről Iványi Jenő iparművész.

A Kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara részéről Dr. Kiss Béla h. főtitkár.

Az Orsz. Magy. kir. Iparművészeti Főiskola részéről Haranghy Jenő festőművész, tanár.

Az Orsz. Magy. kir. Iparművészeti Társulat részéről Zomboriné Barthus Irén.

A Népruhakészítők Országos Szövetsége részéről Nagy Béla és a

Magyar Divateszernok Rt. részéről Ruttkai Antalné és Kozma Gyula.

A zsűri megállapította, hogy magyaros női ruha terveitől a zatra bekezdött munkák közül a

„19 éves” jellegű volt viszonylag a legjobb. Ez a pályamű sem tilt meg azonban azt a merleket, hogy első díjjal lenne jutalmazható. A bizottság egyhangulag meltonak találja a pályamunkát a második díjra. Ezek szerint tehát az 500.— pengős II.-ik díjat Földes Edith úrbőlgy nyerte, lakik: Kolozsvár, Garibaldi-u. 24.

„Budavár” jellegű pályamunkát találta ezt követően viszonylag a legjobbnak a zsűri. A 250.— pengős III.-ik díjat tehát e munka szerzőjének ítélte oda. Bokkildő Bányay Edit, Székelyudvarhely, Benedek Elek u. 2.

A bizottság továbbmenően megállapította, hogy a kiírási feltételeknek megfelelő, díjazásra érdemes és méltó abszolút értékű munka a fentiekben kívül nem érkezett be. Ennek dacára a bizottság úgy határozott, hogy a következő pályamunkákat egyenként 100.— pengőért megveszi:

„Loli” jellegű pályamunkát, szerzője Molnár Vilma, VII. gimnáziumi tanuló, Szatmárnémeti, Árpád-u. 32.

„Gyermekkor” jellegű pályamunkát, szerzője Weisz Józsefné, Nagyvárad, Vámház-utca 46.

„Nyuszkó” jellegű pályamunkát, szerzője Kovács János, Kerecs, Kerecsfő.

„Judit” jellegű pályamunkát, szerzője Halassy Bertalan, Dés, Deák-u. 28.

Az ajándékterv pályázat vonatkozásában a bizottság megállapította, hogy a pályamunkák között egyetlen egyet sem lehet abszolút értékelni és díjazni meltonak. A bizottság meazonáltal megveszi egyenként 100.— pengőért a következő pályamunkákat:

„Jegylista” jellegű pályamunkát, szerzője Kovács János, Kerecs, Kerecsfő.

„Tulipán” jellegű pályamunkát, szerzője Kallay István, Szőke József, Szatmárnémeti, Wesselényi-u. 30.

„Székely furlang” jellegű pályamunkát, szerzője Sova István, Sepsiszlók, Hátaszék vm.

„Királyhágó” jellegű pályamunkát, szerzője Körösey György, Nagyvárad, Török István-utca 24.

A Magyar Divateszernok Igazgatósága ezután

benne, hogy a kiírástól megenged pályadíjat teljes mértékben a bizottság rendelkezésére bocsájtsa és már előhosszaját alhoza, hogy fennmaradó összeg valahog erdeyi jötekegyeára fordítsák.

Báró Karg Györgynek első javaslatára a zsűri a Budapesti Iparművészeti és Kereskedelmi Főiskolában tanuló erdeyi növendékek számára juttatja a fennmaradó 340 Pengőt.

Ezt az összeget a Budapesti Iparművészeti és Kereskedelmi Főiskolában tanuló pályamunkát folytató növendékek között osztandóképpen fordíthatják.

A bizottság határozata szerint az osztátdíjban csak olyanok részesülhetnek, 1. I. szerezvorszauk, 2. erdei szarmaszauk, 3. székelyi delyben laknak, 4. a pályázati gondolatkerébe vágó tanulnyokat folytatók és 5. általános iskolai életmentelűre jeles, vagy legalább jó bizonyítványt érdemelnek.

A bizottság továbbmenően kiküldi, hogy az osztátdíjra részesülőknek legalább öt akadémiai tanuló, vagy akár autódidaktikus vagy műrahák tervezésben való tanulmányokról bizonyosságot nyeljen.

A pályázaton résztvevő pályamunkát a jelölés levél felbontása után áruháznak pályázóknak visszaküldi.

pari rovat

őtszázánál több kisipari
épző tanfolyamot rendez-
iparügyi miniszter.

ügyi minisztérium igen nagy
ordít a kisiparosok tovább-
Az elmúlt évben az ország
részein ötszáz kisipari is-
szó tanfolyamot rendeztek
egéllyel. Ezek a tanfolya-
kis- és kézműves iparosok
tűk a legújabb és gazdasá-
ártási eljárásokat, tájékozo-
ztek a könyvelésről, az adó-
ról, a biztosítások módoza-
a technika haladásáról. A
nok igen nagy sikerrel vég-
ez indította arra a kormányt,
oen az évben a rendezendő
folyamok számát a kétszeres-
li fel. Az idei tanfolyamok
gy az elméleti, mint a gyar-
sítónál kiválóik.

ny fenyegeti az építőipart!
Ipari tavaszi idénye elé a
kma iparosai nagy várako-
zintenek. A tavaszi építkezé-
nis mindég nagyon sok ipar-
nak munkát és kegyeret
fekmai iparosok megállapítá-
t az idén az építőanyagok
hiány fog mutatkozni, mert
mosan nehéz gazdasági visz-
építőipari cikkek piacán is
hatásukat.

ösen egelett mészben, téglá-
eseréplben számítanak hiá-
Az épületla piacon is kevés
Remélhető azonban, hogy
kezdetén fokozottabb termé-
hajokon segíteni fognak.

szak a textilkereskedelmet.
ányrendelet jelent meg a tex-
tedelem forgalmának szabá-
ról. A miniszteri rendelet a tex-
kereskedői körzelek felállítá-
lézkedik. Ez a rendelet azért
lésgessé, mert a textilnagy-
lók száma a háború kezdete
szerszerésre szaporodott s ez a
ny teret nyitott a lánc- és
skedelemnek. A rendelet a tex-
kedelmet nagykereskedői kör-
osztja fel. Egyik nagykeres-
közletből a másikba minden
engedély nélkül lehet árut száll-
egyes körzetekben a rende-
lyra alá tartozó árukra csak
ékes minisztérium által kije-

Új tapasztalatok a mangalicser és hizala terén

A mangalicserítés hazánkban a
sertéslelészón túlnyomórészt fesi ki
és régi eljárás szerinti hizalásánál,
több mint két esztendő telt el, amíg
a mangalica kihívott, mert hibába
túlajdonképen csak 16-18 hónapos
korában fogtak. Ez az eljárás azon-
ban nem kifizetődő, mert a sertés a
hosszu hizalási idő alati túlsók ta-
karmányt fogyaszt, túlmagasak a
költségek és igen hosszú a megbete-
gedési kockázat is.

Ma már azonban ismerjük az ex-
press-hizalási eljárást, mely abban
áll, hogy a leválasztott malacokat
hizalás alá vehetjük és azok életük
12-14-ik hónapjában akár 200 kg.ig
is kihiznak. Az eljárás lényege az,
hogy a PEKK nevű D-vitaminos és
a FUTOR szénsavas inozoszinműny
napj adagolásával, a választási ma-
lacot egyidőben húsrá, zsírca és
esontra is fejlesztjük.

A helyes takarmányozás természet-
esen emellett igen fontos, az abrak-
keverék magos fehérje tartalmú le-
gyen. A Pekket csak az első két hó-
napban kell naponta adagolni, míg
pedig egészen fiatal állatoknak na-
ponta és fejenként 5 grammot, vagyis
egy kávéskanállyal. Az idősebb hi-

zak, illetve szűkebb naponta fix gram-
mot kapjanak. A hizalás E-sóbi fo-
lyamán PEKK-et csak akkor adunk,
ha étvágytalanságot, vagy lesovány-
lást, lábfejást tapasztalunk. Eze-
ben a napi Pekket adag 10 gramm
mindaddig, amíg ez a tünet meg-
szűnik.

Futur szénsavas meszel a hizalás
megkezdésétől kezdve 6 hónapig kell
naponta adagolni, még pedig 5
gramm-nál kezdjük és körülbelül 15
gramm-nál, vagyis napi három
kávéskanállyal mennyiségrel fejez-
zük be.

Express hizala csak a java, kifogá-
talan választási malacok állítá-
tók. Gyenge, hasmenéses, fejlődésben
visszamaradt malacok az express-
hizalásból kizárandók.

A PEKK és FUTOR használata
azonban nemcsak az express-hizalá-
si eljárásnál fontos, hanem kezdi-
mény a rendszer sertésartásnál is fel-
tellenül alkalmazandó, mert renkli-
vel meggyorsítja az állatok felhí-
sét, kalizását és emellett az egész
veszedelmes tüneten távol tartja, vagy
pedig a már fellépett bajt (észtan-
lás, lesoványodás, étvágytalanság,
stb.) igen gyorsan meg is szünteti.

Én naponta kapok

PEKK-et

és FUTOR-t

Gazdám a szövetkezeiben vásárolja és
fillérekbe ke-ül.

A „Magyar Nép” felvilágosít a beszerzés helyéről.

lőlt kereskedő folytathat textilker-
kedelmet. A textilnagykereskedői ki-
jelölést igénylők a terephely szerinti
kereskedelmi és iparkamarához kell

eljutassák kérsület. A ki nem jelölt
textilnagykereskedők a rendelet ha-
tálybalépésétől számított 30 napig
folytathatják a kereskedelmet.

A magyar nemzet verses története.

SZENT LÁSZLÓ PÉNZE.

*László, nagy királyunk nem nyughaték mégse,
Országának tenger külső ellensége,
Felszólta harcolniak villáma cikázik,
Bátor pogányokkal — kúnokkal csatázik.*

*Király-volta mellett szent és hősi bajnok,
Nem tér ki előle, szembenéz a bajnok,
Nem hagyja, mit kezdett csak úgy félbe-szerbe,
S mint szélkergetett nyáj, fut a kúnok serje.*

*Am a pogány gazdag: aranyát, ezüstjét,
Futván, hadicséltől eldobálja tisztent.
A győző sereg, ha könnyen kincsüket lel,
Nem sokat törődik a futó sereggel.*

*Ezt a veszedelmet felismeri László,
Ömlik ajakáról forró imádság-szó,
Hogy Isten, ki győzni engedé ma itten,
Rajta, ha másként nem, esodálval segít-e.*

*S im, az elvakult had álmétködvén retten:
Arany, ezüst lapos kavicsa lesz menten.
A követ így vette szárnyára a nóta,
S „Szent László pénze“ nek nevezik azóta.*

Benkő János, Damjanich katonája

Benkő János, a tiszaföldvári fiu, beállt honvédek mihdjárt az először fölállított tíz zászlóaljba. Levették a délvidekre, mint a többi, a rákok ellen harcolni. Valamelyik ütközetben a harmadik zászlóalj közé keveredett s vagy három napon át velük küzdött és masírozott. Annára kitüntette magát, hogy Damjanich is észrevette.

— Hogy kerültél ide?

— Elszakadtam a zászlóaljamtól és nem tudtam rákudni.

— Derék fiu vagy, megérdemeléd, hogy a harmadik zászlóaljhoz tartozzál.

— Vegyen be, őrnagy úr, ez lesz a legnagyobb kitüntetés számomra.

Már akkor a harmadik zászlóaljnak nagy híre volt. Voltak ott közlegények, akiket más zászlóaljhoz állítottak neveztek ki, de nem fogadták el. Sőt voltak ott altisztek, akik inkább maradtak itt ebben a sarzsiban, semmint más zászlóaljhoz mennek volna tisztnak.

Dicsőség volt a harmadiknál közlegények Damjanich bevette, Benkőt, s a legény boldog.

1849 telén átlétek a mellét, s aminet szállított, potba jutott, Damjanich került neki egy fegyver és hazaküldte Tiszaföldvárra, ahol apja, anyja és öccse laktak.

Szegény János meglehetősen nyomorultul ért haza. A halál magával hozta a mellében, s a kemence mellett gubbasztott és tyúklevesen.

Ódakint esikorgó hideg, fehér tél volt. S tyúklevesenl is jobban tartotta a lelket, hogy dolgozik Debrecenben, Bem Csztára süpéri Damjanich közeledik már a Tisza felé a fiaival.

Földvállról Debrecen felé tiszta volt az úton den hírt megkaphattak. A község lakói odajutott katonához s az magyarázza nekik a dolgot és a háboru menetét.

Egy napon aztán temetői csúnd borult várra. Bevonultak a németek s a templom tornyait tüzlék a fekete-sárga zászló.

János úgyba esett és hős lett. Benkőné mel hordta ki fiútól a jöföle tyúklevest. Nem annak semmi. A lélek kiesett belőle.

Nagyon rosszul lett.

Egy éjjel, sötétben, az apját szólította. A tyát gyújtott és odament.

— Kedves apám, érzem, hogy sirom Hallgassa, meg utolsó kérésemet.

Az öreg a sötétség felé fordította az arcát s azt szölte. A fiu suttogva folytatta:

— Ne temessenek el Tiszaföldváron, hanem Ez a föld most az ellenség kezében van. Itt benne fekvüdni. En szabad magyar földben engedni. Temessenek el a cibakházi temetőben. Itt már az öreg Benkő arcán egy nagy-gördült végig.

— Megteszi apám?

— Megteszem.

— Most még egyet kérek. Menjen el a vacsorát akarok venni.

És Benkő felvette az Úrvacsorát és letesztet.

Az öreg Benkő pedig vállára vette a bucsusult szível nekivágott az éjszakának.

Maga sem tudta, merre megy, mi a sors, vitte valami ismeretlen elhatározás.

— Allj, ki vagy! — hangzott feléje a sötét.

A szölkök közt volt s honvédelőrsökre futott fiuk előjöttek.

— Hova igyekszik, bácsi?

— Cibakházára. Hát Cibakházán már patok vannak?

— Azok bizony, tegnap óta.

— Ki a parancsnok?

— Damjanich.

— Akkor jó helyt járok.

— Csak nem Damjanichesal van dolgot?

— De éppen ő vele.

akkor visszamehet az őrjáráttal. Csak hogy nagy űr ám, bácsi, nem lehet hozzá úgy éjjelén berontani.

Benkő rántott egyet a bundáján.

Y űr lehet mással szemben, de velem nem az. fiam is az ő katonája volt.

nis, vitéz urak, most pedig a halállal vívódik daát Földváron. És ezt a halált Alibunártól

védek elhallgattak. Fialat gyerek volt valaladán mindegyiknek a tulajdon, aggdóó öreg stott az eszébe...

pat a csikorgó havon megindult Cibakháza

a falu közepe táján hallagtak, egy háznak hirtelen megvilágosodtak.

Damjanich fölkel, — szóló egy káplár — mendvarra és várja meg, amig kijön.

úgy lett. Föltreállt egy sarokba s nézte, hogy cözepén égő nagy tüzrakás körül hogy gyülekeztek. Lszre se vette, amikor Damjanich, akif ásásból jól ismert, kilépett és a tűzhöz állt.

erre egy tiszt harsány hangon kiáltott:

ol van az a földvári ember?

ő bácsi odaállt. Damjanich megnézte.

laga keres engem?

n, kérem alásnan,

laga egy volt katonám apja?

genis, könyörgöm, a Benkő Jánosé, aki Alibunársébesült.

Émlékszem rá. Él még?

— Haldoklik. Ebben a dologban jöttem éppen.

— Mit akar? Csak röviden.

— Kérem assan, katona urak, a fiam nagy kúba van, mer a németet tudja Földváron. Aszongya, nem tud nyugodtan meghalni, nem tud békén pihenni a földvári temetőben, ha a község német kézben van. Nem szabad föld az... nem magyar föld, amíg az ellenség zászlaja van a tornyon...

Benkő bácsi hallgatott egy darabig, aztán folytatta:

— Pedig én otthon akartam eltemetni. Oda, a nagyapja, kis testvérei mellé... ahun tavasszal olyan szépen virágnak az akác, ahová magam meg az anyjukom esontjait is szántam. Hadd legyünk mind a halálba, ahogy az életbe együtt voltunk.

— Jól van öreg, — felelt Damjanich, — menjen

kend haza nyugodtan és mondja meg a fiának: mire a nap fölkel, Földvár újra magyar föld, szabad föld lesz.

És Benkő János ágyúörgés közt halt meg, boldogan, nyugodtan. Még egyszer hallotta a szuronyrohamra induló harmadik zászlóalj dalát s a menekülő vasasnémetek robotását. A kelő nap a magyar zászlót látta lobogni a tiszföldvári toronyról. És látta bizonyára a meghalt honvéd is a másvilágról.

És Damjanich ágyúra tette Benkő János koporsóját és úgy vitette ki a temetőbe... és amikor a fiut leeresztették öregszülei és kis testvérei mellé, a 3. zászlóalj 4. százada sorlővéssel tisztelgett meghalt bajtársának.

És azóta minden évben virágozt szírja fölött az akác... telehintette fehér virággal... és ma kivirágozott az én szívemben az emlékezet és telehintem őt virággal...

Rákosi Viktor.

CSIGÁK ÉS BÉKÁK

ok béka lesz az idén.

elől érkezett tudósítások szeidei telet rendkívül sok béka itél jól védett helyen. A múlt ori esőzései igen nagy mértékveztek a békáknak, úgy hogy egalább két-háromszor annyit uruttyolt az utmenti pocsolyó, folyó- és állóvizekben, mint lendőben. A békák rendes szrint a hideg idő beálltával az furták magukat, vagy a vizet a pinecékben, gödrökben s más helyeken húzódtak meg. Ezért k zöldes-erzervekben, pinecék- t a lakásban is gyakran akad- a téli álmat alvó békákra. Mi- béka-népségnek az ideit télvégi is kedvezett, mert igen sok és alkalmi fő fog tavasszal ren- ésükre állani, nagy béka-szapo-

ralatra számíthatunk. A béka általa- ban hasznos állat, mert nagy pusztítást végez a csigák, rovarok és mindenféle kártékony férgek sorai között. Azonban mégsem kellemes, ha fékezhetetlen kuruttyolásával éjszakánként nem hagy aludni, vagy kellemetlen jelenlétével még a lakásban sem hagy nyugodni. A béka-tömegeket kétféleképpen hasznosíthatjuk. Egyrészt kora városban jól eladhatjuk. Másrészt pedig a béka-pete pompás hizláló eledel a kacskák számára. Ezért igyekezzünk az ideit vizes időjárást kibasz- nálva minél több korait kacskát kel- tetni. A béka-petét majd maga a rnea megkeresi a pocsolyákban.

Akaratos lovak.

Istók Mihálynak nagyon sietős az útja, lovai azonban nincsenek egy akaraton vele.

Nemhogy szaladnának, de a lépést is sokallják. Állanak nagy megátal-

kodással. Megkuttyálták magukat.

Istók Mihály mindent elpróbál, minden eszközzel biztatja a gonosz tálosokat.

Végül szóval akar rájuk ijesztis

— Hej, ha leszállok!...

A lovak nem veszik lelkükre a fenyegetést, Állnak rendületlenül.

Mihály csakugyan leszáll, hol a rudat csavargatja erre-arra, hol a kantárt rángatja, hol a löcsnek veti a váltát nagy erővesztegetéssel. A lovak csak nem térnek más gondolatra.

Igy aztán megint szóbeli fenyegetéshez folyamodik Mihály.

— Hej, ha felülök!...

Liszt — csipkegyöböl.

Norvégiában régi idő óta szokás, hogy a csipkegyöböl egész finomra örölt lisztjét a kenyérfélesztába keverik és ilyen módon növelik a kenyér tápértékét és izletességét. A csipkegyöböl ugyanis igen nagy mennyiségben tartalmazza a rendkívül értékes és a

szervezetre nélkülözhetetlen C. vitamint. Egy budapesti malomban a norvég példából kiindulva kísérleteket folytatnak, hogy megszárolt csipke-bogyó egészen finomra őrölt lisztje, hogyan befolyásolja a kenyértésztá minőségét. A kísérletek rendkívül biztatóak és tekintettel a háború által okozott gazdasági nehézségekre, felbecsülhetetlen jelentőségűek.

A kuruc lengyel.

A Rákóczi-hadjárat idején egy lengyel vetődött valahogy a kuruc táborba. Az előőrsek lüstént vallatni kezdték:

— Kuruc vagy-e vagy labanc?

Mit tudta a szegény lengyel, hogy mit kell mondani. Nyugodtan vallotta:

— Labanc vagyok, uram.

Erre természetesen jól elverték a kurucok, No, gondolta a lengyel, így nem lesz jó, tehát a legközelebbi tábornál, hogy megelőzze a bajt, már messziről kiabálta, hogy ő kuruc. Ez meg vesztére, éppen labancot vártak és a labancok azt gondolván, hogy csúfolni akarja őket, alaposan helybenhagyták. Mikor aztán a harmadik tábornál megint faggatni kezdték, hogy kicsoda, látván, hogy úgy sem tudja kitalálni a magyar politikai helyzetet, szegény lengyel esmondón felelt:

— Már ne is kérdezzetek, csak üsselek.

Kivégzése előtt nyerte meg a lönyereményt egy perzsa rablógylkos.

Teheránban a minap kétélállati halálra ítélték rablógylkosság miatt egy borbélyt, aki közvetlenül a kivégzése előtt értesült róla, hogy sorsjégét kihúzták és megnyerte a lönyereményt. Az elítélt, miután nem voltak hozzátartozói, nem akarta, hogy az állam örökölje a pénzt, a hóbera hagyta a nagyszegény nyere-ményit azzal a feltétellel, hogy ez a felelő legkevesebb fájdalommal hajtja végre a kivégzést.

Dieséret.

— A munka gyakorlott betörőre val, — mondja a bíró a vádlótnak.
— Köszönöm bíró úr, de nem szeretem: ha a nyilvánosság előtt dicser-nék — feleli a vádlott.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulóknak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy a szabirtóinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácsokra levélhez mellékeljenek 70 fillért (örvosi tanácsokért 1 pengőt), könnyebbéssé okéért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a pénz is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

M. P. Bónifágyvad. Azt kérdezi, igaz-e, hogy a tojás 8 hónapig is eltartható, ha először megmossuk, majd káliumpermanganát-oldatba mártva szárazra töröljük és száraz, hűvös helyen raklatózzuk? — A tojás eltarthatóságát ismertetett eljárás nem jelent sok előnyt a friss, egészséges és tiszta tojásnak száraz, szelős és hűvös helyen minden kezelés nélküli raklatásával szemben. Ilyen módon is eláll a tojás hónapokig. Mindenesetre azonban használható eljárás, ha a tojásokat nemesek be-mártjuk a literenkint körülbelül 25 dkg. káliumpermanganát-oldat tartalmú oldatba, hanem abban mintegy 1 óráig hagyjuk és közben jódonként megforgatjuk őket, hogy az oldat a tojások minden pontját érje. Az oldat ilyenkor nemesek a tojás meshéjé-nak a likaiba, hanem a meshéjé alá is hatol és ott a fehérjeleüríté-nyagával vékony, barnaszínű és öszszefüggő esapadékat alkot. Az oldatból egy óra múlva kivett tojásokat azután szárazra töröljük és tiszta papírosba göngyölve száraz helyre tesszük.

S. K. A „teljes kenyér” kifejezés, amit különösen a németek használnak, nem azzal áll összefüggésben, hogy tejjel készült. Azt jelenti, hogy teljes tápértékű kenyér, vagyis olyan lisztből készült, amelyből semmi részt sem vettek ki. Tehát a korpa is benne van. Ennek különös jelentősége van egészségügyi nézőpontból. A korpa kenyér ugyanis olyan értékes ásványi

sókat és vitaminokat tartalmazó termék igazán kelles értékű. Sajnos, nálunk ezt még ma akarták sokan megérteni és mint kevésbé értékes államiállatok és baromfiak, nyozására szolgáltak.

P. P. Gyümölcsös kertjei permetezést most sürgősen és az időjárás gyors felmeleg-velkedésében a gyümölcsfá-erőteljesen dozzadnak, jó-teszt mielőbb megfejtani. E-azonban bármikor permetezhe-

K. L. A leut azonnal el-aminat a talaj felszárad. A-nyosa megművelés a március

Sz. U. Valóban igaz, hu-móles fertőzést és egyetlen-ből több személyes keletke-ferlőzést nem baktérium kö-z-nyen úgynevezett vírus. I-azonban képes fertőzőn baktériumok, így tehát óv-yan helye.

A. K. Abban tekintetesen a-hogy a nedves tél és tavasz-tekintetben melyet veszedelm-est az élet. A legelőknél ugy-nyára nagyon sok térsen és-jegő képződni, amelyek a-ferőző esőgáznak nyújtana-helyet. Természetesen arra-terőrkedni, hogy a legelőknél-módon való vízmentesítésé-nyár gyökerében elfojtsuk.

G. M. Málnarozsát. Az-pen látható fehér foltokról-duk. A terőrképen az ismeret-kei nem jelölik, hanem fehér-tatja, hogy a kérdéses ter-egző felderítve. Ázsiában ö-ismerten terület volt. Sve-svéd kutató újabbban kiao-leguabb terőrképet. Ezen nim-ten fehér folt sem. Erdeme-íteni, hogy Ázsia felderít-ő-magyar kutató: Vambéry ur-Stein Aurél úttörő munká-ja. Az ő munkásságuk tette el-hogy a jelzett terőrképet elké-

Gyümölcsfák

alma, kökény 3—4 éves 1 drb 70—

Szólvoltva

és Berlandieri 2 éves gyökere van

kegen árgyzelek.

Szucs telep, Biharország.

KERESZTŐÜZENETEK

Öbb felsoroltainak köszönetet
unk a bejelentett, új előfize

B. D. Koronka, S. S. Székely-
alfalva, B. A. Arvátfalva, K. J.
győzsentmiklós, K. M. Tölgyes.

ÖFIZETŐINKHEZ! Ismételten
nására hozzuk előfizetőinknek,
a könyvnaplót mindazoknak,
diük, akik múlt év végéig ki-
ték hátralekövet. Még elég szá-
m van olyanok, akik ennek
tettek eleget és ezeket költői
mutatvány felhasználásával fel-
tjük. A postautalvánnyal a pénz
is adható s mivel az utalványon
sen feltüntetve, hogy meddig szól
hátralek, ezton közöljük, hogy
dusok, akikhez ilyen postautal-
vny küldtünk, vegyék tudomásul,
y a feltüntetett összeg 1940 dec-
y szóló hátralekövet foglalja ma-
an.

szekivül megbízottaink közül ket-
is vanunk és pedig Vin-
fy Sándor Gyergyó vidékén, majd
lek befejezése után Háromszék me-

gyének sepsiszentgyörgyi és baróti
járásait keresi fel, Tóth Imre Maros-
Torda megyében levő előfizetőink-
látogatja meg. Kérjük a hátraleköve-
ket, hogy megbízottainknak fizessék
ki tartozásukat.

Egyébként könyvnaplót még ad-
hatunk azoknak is, akik közelebről
béküdik a hátralekövet, mert meg-
felelő számú naptárt készítettünk és
egy eleget tudunk tenni a későbbin
fizető előfizetőinknek is. Ez természet-
sen nem azt jelent, hogy hónapok
mulva is adhatunk naptárt, hanem
azt, hogy aki egy pár héten belül
rendeztet tartozását, annak a naptárt
elküldjük.

Előfizetőink közül sokan kérték,
hogy küldjünk címükre mutatóvá-
számot szerzősítés végett. Ennek máris
jelentékeny eredmény mutatkozik.
Kérjük azonban azokat, akik még
nem kérték ilyen példányokat, írják
meg, hogy kiket találnak alkalmas-
nak közösgükben arra, hogy azok cí-
mére mutatóvászámot küldjünk s
később lapunkat is megrendeljük.

N. J. Dedrádszéplak. Mivel ezen
közösgben három Nagy János (barna,
fuzs, Ferenc) előfizetőnk van, kér-
jük közölni, hogy melyik névre köny-
veljük el a beküldött 11.35 pengőt.

A Lúvefkező bejött pénzeiket nyug-
láduzok: G. D. Erhalva 5 (1940-re),
V. Z. Hillib 2.70, T. L. Uzon 6, id. S. G.
Kumlód 5, Cs. L. Mármarossziget 6,
G. S. M.-é Mezőpanit 6, Sz. A. Mező-
bánd 5, D. G. Székelykud 6, S. A. Ayas-
felsőfalva 10.20, M. J. Nagyked 6, K. A.
Tordátfalva 9, P. J. Nagykirály
10, M. M. Nagyzentantamaspuszta 4,
M. M. Mezőfény 10, K. B. L. Bőrvéy
2.50, K. F. Bolón 3 (tr. 1941. VIII. 1-ig),
K. D. Székelykeresztur 5, F. J. Nagy-
ked 5.20, K. B. J. Somlyóujlak 5, U.
G. I. Székelykeresztur 7, B. K. Iriny
5, ifj. N. M. Kötegyán 3, O. S. Szun-
nyog 10, D. J. Szászrégen 5, T. L.
Sósmező 6, úzv. N. L.-né Székelyudvar-
hely 5.10 (tr. 1940. dec. 31-ig), Zs. M.
Oroszhegy 10, A. Gy. Szaniszló 5, R.
G. M. Vámfalu 6, B. I. Marostelek 6,
V. I. Melegföldvár 6, B. J. Mezőbánd
5.15, K. I. Deményháza 10.17, Sz. J.
Székelymóson 5, Sz. I. Felsőbohlog-
falva 11.20, S. D. Csabánfalva 6, K. E.
és ifj. P. Zs. Nagyalambfalva 3-3, P.
A Szalács 5, F. J. Korond 3, J. I. Ér-
selénd 6, Sch. Gy. Nagybánya 3, Kö-
szegremetéről: K. I. 7, R. Gy. 1.87, D.
A. 5.20 és D. J. 5.20, T. S. J. Koltó
5.20, M. M. Bisztratorebes 6 pengő.

A „MAGYAR NÉP”-et i rje zteni
magyar kölelesség!

A citrom, mint gyógyszer.

A nátházal járvány első hulláma mulóban van. Ez
zonban nem jelenti, hogy végleg megszűnne kell tekint-
münk. Ellenkezőleg, a nátházal-járványnak különleges sa-
tosága, hogy többször indul rohamra az emberi egészsé-
glen és nagyon sokszor a betegségen már átment, de tel-
len meg nem gyógyult emberek másodszor is visszaesnek
bajba. Az ilyen esetek különösen veszélyesek, mert ko-
noly szövődmények léphetnek fel, amelyek súlyos lefo-
gásnákká, sőt halálosakká válhatnak.

Az orvos és a rendelt gyógyszer mellett hűléses jár-
ványok idején kitünően beválók a citromléből készült limo-
nádé. Ősido szerkesz savakon és ásványi sókon kívül C- és
B-vitaminokat tartalmaz. Ezek a vitaminok rendkívül nö-

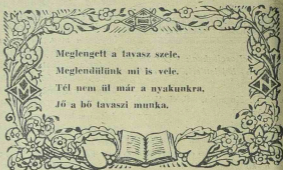
velik a szervezet ellenálló erejét, sőt a J-vitamin a túlsó-
gyulladással szemben ellenállóvá teszi a szervezetet.

A mostani és később elkövetkezendő járványos dő-
ben becsüljük és használjuk a citromt!

Nyulrágott gyümölcsfák megmentése.

A megrágot gyümölcsfák kezelése, ha a rágott seb
nem túl nagy, oltóviaszal való bekenéséből áll. Jobban me-
rágott fáknál az úgynevezett ábidaol oltsát szokták alkalmaz-
ni, mely azonban nagyon körülményes és csak szak-
szavatott kertésznél válik be. Van ezenkívül egy másik a
gyakorlatban is könnyebben keresztelhető módszer. Ve-
gye körül tavasszal megrágot fái törzsét vessző, vagy más
körkerítéssel. A kerítés és a törzs között legalább félme-
teres hézag legyen. Ezt az üreget töltse ki pórtárgyval ke-
vert földdel. A földet olyan magasan kell rakni, hogy egy
20 centiméteres darab a meg nem rágott részből is a föld
alá kerüljön. Ezt a földet száraz időjárásban többször öm-
tözze meg. Fái új gyökereit fogják verni az elföldelt részen
és igaz ugyan, hogy egész életükben dombon fognak állni,
de megmaradnak. Ajánlatos, hogy az így ágyazóberesített
fákat télen lomb, vagy fűszőrp takaróval védjük meg az
átjagyás ellen.

T. EGYETEMI KÖNYVTÁR
KOLOZSVÁR
Szent György tér
Lajkócsanak

Meglenngett a tavasz szele,
Meglendülünk mi is vele.
Tél nem ül már a nyakunkra,
Jó a hó tavaszi munka.

A faoltásról.

Faiskolában az előző évben magvetés után előállított tavasszal egyéves korában eliskolázott vadcsémét a nemes fajtával kell beoltani. Ez rendszeren az alany tövében nemes hajtásról vágott szemnek beszemzése után történik. Ezt úgy hajtjuk végre, hogy az alany hajtát a szemzés helyén helyén, éles késsel »T« alakban feltágjuk. Ezután nemes hajtás egy szemét letávgva azt az alany »T« alak-

ban feltárogott hajtá alá toljuk, majd a szemzést raffiával bekötözzük. A gyümölcsfák szemzésénél a szemem csak a levelelyét marad. Levelet csak a régiék hagytak. Ha tisztán és éles késsel dolgoztunk, a nemes szem 1-2 hét alatt az alanyhoz nő. Az ilyen megeredt szemzés alanyát tavasszal a nemes szem feletti visszanyessük. Ennek következtében a nemes szem kihajt, ebből neveljük fel a nemes fa törzsét. Ha 1-2 év múlva megfelelő magásra növekedett, a korona kívánt magasságban a törzset visszanyessük s az ennek folytán fejlődő 4-5 hajtásból neveljük a koronát.

Idősebb vadfákra is beoltathatunk nemes vesszőkkel. Ilyen esetekben az egy vagy több éves ágakat nyelvvel párosítjuk, lapozás, felhőkötés, jácított hajtókötés vagy hajtókötés módján oltjuk be.

Be kell vetni a melegágyat!

Ahol a melegágyat még nem készítették volna el, sürgősen el kell készíteni. Ebben a vonatkozásban már nagy sokszor leirtuk, hogy miképpen készül a jó melegágy. Ezért feleslegesen tartjuk ennek további ismertetését. Felhívjuk olvasóink figyelmét arra, hogy a melegágyban sürgősen el kell vetni a retek, a paradicsom, paprika és korai káposzta magot. Nemsokára jor kerül az uborka és dinnye vetésére is.

Gondosan kezeljük a keltető tojásokat.

A keltető tojások eltartásánál két fontos szabályt kell betartani: A tojásokat ne tartuk hideg és száraz helyen. A kisté pávas levegőjű helyiségben állnak el a tojások a legjobbban. Az a szokás, hogy a keltetőre szánt tojásokat zab közé rakják, nagyon helyes és elhárítható. A zab vagy esetleg más gabona ugyanis megvédi a tojást a túlságos hideg kártételétől.

Csak az egyikk...

Teleszájál szaval a székegyeknek a piac közepén a román képviselőjelölt. Ígér nekik fűt-fát, napot, holdat, ha megválasztják. Egyszer csak elkezd egy juhászembernek a számára szőnyű hangon nyeríteni. Erre egy vastag hang a tömegből feldördül rendreutasítón:

— Egyszerre csak az egyik beszéljen!

Átírta: Nyomda R. T. Kolozsvár. Felsőbb vezető: Lengyel Albert igazgató, 1904